

Риёзус солиҳийн (болалар учун) / Риёзус солиҳийн (болалар учун) / 65-ҳадис

65 - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ فَلْيُثَلِّم: الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلْيُثَلِّمَ لَهُ أَحُوهُ أَوْ صَاحِبَهُ: يَرْحَمَكَ اللَّهُ، فَإِذَا قَالَ لَهُ: يَرْحَمَكَ اللَّهُ فَلْيُثَلِّم: يَهْدِيكُمُ اللَّهُ وَيُصَلِّحَ بِأَلْسِنَتِكُمْ». رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

Яна у кишидан ривоят қилинади:

Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Қачон сизлардан бирингиз акса урса, «Алҳамдулиллаҳ», десин. Ёнидаги оғайниси ёки дўсти «Ярҳамукаллоҳ», десин. «Ярҳамукаллоҳ», деган кишига «Яҳдийкумуллоҳу ва юслиҳ балакум», яъни «Аллоҳ сизни ҳидоят қилиб, шаънингизни ислоҳ этсин», десин», дедилар.

Имом Бухорий ривоятлари.

Шарҳ: Акса шундай жисмоний ҳолатки, киши аксирганда бутун нафас йўллари чуқур тозаланади. Аксириш -юқори нафас йўллари микроблар, бегона зарралар ва аллергенлардан халос қилади, табиийки, бу соғлиқни муҳофаза қилишга таъсир кўрсатади. Шу сабабдан ҳам мусулмон киши касаллик, зиёндан саломат сақлаган Аллоҳга ҳамд айтади. Мусулмон киши бошқа мусулмонни аксиргандан сўнг ҳамд айтганини эшитса, у ҳам ҳадисда кўрсатилганидек жавоб қайтариши лозим.

Ҳадисдан ўрганганларимиз

1. Биродари акса уриб Аллоҳга ҳамд айтса, мусулмон киши унга "Ярҳамукаллоҳ" (Аллоҳ сенга раҳм қилсин), деб айтиши лозим. Бу нарса ҳам дуолар сирасига киради.
2. Аксирган киши "Ярҳамукаллоҳ" деб айтган биродарига «Яҳдийкумуллоҳу ва юслиҳ балакум», яъни «Аллоҳ сизни ҳидоят қилиб, шаънингизни ислоҳ этсин», деб айтади. Бу нарса жаннат аҳлининг

васфидир.

3. Агар мусулмон киши акса уриб ҳамд айтишни унутса, ёнидаги биродари уни эслатиб, сўнгра ўзи унга "ярхамукаллоҳ", деб айтади.

Манба: hadis.islom.uz

HADIS.ISLOM.UZ
NUBUVVAT MARVARIDLARI